

Performance-Based Budget Management Operations in Educational Institutions under the Lopburi Primary Educational Service Area Office 1

Pimwimon Raksapon¹ Thunyanun Thongboonta² & Choochart Prayom³

Received	Reviewed	Revised	Accepted
04/11/2024	20/11/2024	23/11/2024	25/11/2024

Abstract

This research aims to 1) examine the performance-based budget management operations in educational institutions, and 2) compare these budget management operations by position, age, work experience, and school size. The sample group consists of 166 school administrators and budget management heads from educational institutions under the Lopburi Primary Educational Service Area Office 1 in the academic year 2024, selected using stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire on the level of performance-based budgeting management implementation, with a reliability coefficient of 0.979. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and Fisher's LSD post hoc test.

The results show that 1) overall, the performance-based budget management operations in the studied educational institutions are at a high level; 2) a comparison of budget management operations by work experience reveals significant differences at the .05 level, while differences in operations by position, age, and school size were not statistically significant.

Keywords: Budget Management; Performance-Based Budget Management; Budget Management in Educational Institutions

¹ Thepsatri Rajabhat University, E-mail : pimwibreeze@gmail.com

² Thepsatri Rajabhat University, E-mail : thunyanun.t@lawasri.tru.ac.th

³ Thepsatri Rajabhat University, E-mail : choochart.p@lawasri.tru.ac.th

การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1

พิมพ์วิมล รักษาพล¹, ฉันทนันท์ ทองบุญตา² และชูชาติ พยอม³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 166 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ความเชื่อมั่น 0.979 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีแอลเอสดีของฟิชเชอร์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตำแหน่ง อายุ ขนาดของสถานศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงบประมาณ; การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน; การบริหารงบประมาณในสถานศึกษา

¹ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, E-mail : pimwibreeze@gmail.com

² มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, E-mail : thunyanun.t@lawasri.tru.ac.th

³ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, E-mail : choochart.p@lawasri.tru.ac.th

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า สิ่งสำคัญที่ตอบสนองการพัฒนาประเทศชาติคือการจัดการศึกษาของประเทศ โดยระบบการศึกษาต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม รวมถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประชากรของประเทศ ระบบการศึกษาที่ดีจะช่วยพัฒนาเยาวชน และประชาชนของประเทศ ให้สามารถพึ่งตนเองได้ และหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดชีวิต (Sukhothai Thammathirat Open University, 2015 : 5) ประเทศไทยเล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาให้ประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาค โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 5 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (Constitution of the Kingdom of Thailand, 2017 : 14) โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 39 ระบุให้กระจายอำนาจไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานทุกแห่ง ดำเนินไปอย่างถูกต้องในทิศทางเดียวกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดกฎกระทรวง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ซึ่งสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้ ให้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา เป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารบุคคล และด้านงบประมาณ (Ministerial Regulations on the criteria and methods for decentralizing educational administration and management, 2007 : 29) โดยยึดหลักการสำคัญคือให้โรงเรียนมีอิสระในการตัดสินใจ โดยมุ่งที่ประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายในการปฏิรูปการศึกษา คือการพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดีมีความสามารถ อยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข และเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Office of the Basic Education Commission, 2008 : 1)

การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนระบบการศึกษาไทย เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับงานหลักทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะงานด้านวิชาการ ซึ่งต้องได้รับการสนับสนุนจากการบริหารงานในด้านอื่น ๆ ได้แก่ การบริหารทั่วไป การบริหารงานบุคคล และการบริหารงบประมาณ เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด (Leethong, 2020 : 21) ในการบริหารงานของสถานศึกษา งบประมาณเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งต้องมีการจัดทำให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สถานศึกษานำงบประมาณไปใช้ในการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเงินในอนาคตเพื่อแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที และไม่ให้เกิดการกระทบต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา การใช้ระบบงบประมาณที่เหมาะสมจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(Office of the National Education Commission, 2010 : 7) และระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Base Budgeting: PBB) มุ่งเน้นการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าและเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่องค์กร โดยเน้นผลลัพธ์ (Outcomes) และผลผลิต (Outputs) ของงาน พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับความเป็นธรรมและโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน มีมาตรฐานการจัดการทางการเงินที่ช่วยลดความเสี่ยงจากการใช้งบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผล (Chalermmiprasat, 2001 : 16 - 24)

สำนักงานงบประมาณได้นำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Base Budgeting: PBB) เข้ามาใช้เพื่อให้การบริหารงบประมาณของประเทศดำเนินไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นธรรม และมีประสิทธิผล หน่วยงานมีอิสระ และบริหารงบประมาณได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 กำหนดให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณได้ด้วยตนเอง แต่ยังคงอยู่ใต้ความดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดแนวทางการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยกำหนดมาตรฐานการจัดการทางการเงินไว้ 7 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนงบประมาณ 2) การคำนวณต้นทุนกิจกรรม 3) การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 4) การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ 5) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 6) การบริหารสินทรัพย์ 7) การตรวจสอบภายใน (Office of the Basic Education Commission, 2013 : 57-58) การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ของสถานศึกษา เนื่องจากมีการกำหนดทิศทางการดำเนินงานวัตถุประสงค์ การวัดผลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Wongkiattirat, 2011 : 17) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมุข ดีฐิโต ที่พบว่าการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการดำเนินงานวิชาการ เนื่องจากการบริหารวิชาการต้องใช้งบประมาณในการบริหารจัดการด้านเอกสารประกอบการสอน การทำสื่อการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดอบรมให้ความรู้บุคลากรเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จสูงสุด และเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างเต็มที่ Tithito (2015 : 284)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 เห็นความสำคัญของการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ในยุทธศาสตร์ที่ 6 มีการวางแผนการพัฒนาระบบงบประมาณและการสนับสนุนค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้มีการตรวจสอบสถานศึกษาในสังกัด ตามแผนปฏิบัติการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ระยะที่ 2) ซึ่งจากรายงานสรุปข้อตรวจพบในการตรวจสอบสถานศึกษาในสังกัด ด้านการบริหารงานการเงิน พบว่า สถานศึกษาประสบปัญหาในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเนื่องจากแผนที่จัดทำไม่ครอบคลุมทุกประเภทของเงิน โดยเฉพาะเงินรายได้สถานศึกษา หลักฐานการ

จ่ายเงินอาจไม่ถูกต้องและครบถ้วนตามระเบียบในบางประการ จ่ายเงินไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ เช่น การนำเงินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปใช้ในงานที่ไม่เกี่ยวข้อง หรือจ่ายเป็นค่าตอบแทนครูรายเดือน นอกจากนี้ยังพบว่าเงินนอกงบประมาณคงค้างในบัญชีเกินระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด ในส่วนของเงินค่าเครื่องแบบนักเรียนและอุปกรณ์การเรียน สถานศึกษาได้รับการจัดสรรเพียง 70% และต้องรอการจัดสรรส่วนที่เหลืออีก 30% ทำให้ไม่สามารถจ่ายให้กับนักเรียนทันตามกำหนด อีกทั้งใบเสร็จค่าเครื่องแบบและอุปกรณ์การเรียนบางฉบับไม่ได้ระบุรายการที่ซื้ออย่างครบถ้วน และกรณีที่มีการจ่ายเงินไม่ครบตามจำนวนที่เบิก ไม่ได้มีการบันทึกการคืนเงินตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ด้านการบริหารงานพัสดุสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ได้ดำเนินการตามระเบียบอย่างครบถ้วน เช่น การจัดทำบัญชีรับ-จ่ายพัสดุ การจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สิน หรือหมายเลขครุภัณฑ์ที่ตัวครุภัณฑ์ รวมทั้งไม่มีการตรวจสอบพัสดุประจำปี อีกทั้งสถานศึกษาบางแห่งมีการจัดเก็บทรัพย์สินที่อาจไม่ปลอดภัย ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน ทรัพย์สินที่ไม่ใช้งานแล้ว ไม่ได้ดำเนินการจำหน่ายออกอย่างถูกต้อง (Lopburi Primary Educational Service Area Office 1, 2022 : 1-15) จากรายงานสรุปข้อตรวจพบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาที่ได้รับการตรวจสอบมีการดำเนินงานด้านการบริหารงบประมาณในบางประเด็นที่อาจยังไม่สอดคล้องกับระเบียบของทางราชการ

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการดำเนินการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 ยังคงมีบางประการที่อาจไม่สอดคล้องกับระเบียบของทางราชการเท่าที่ควร ซึ่งงานบริหารงบประมาณเป็นงานที่สำคัญอย่างมากเพราะส่งผลกระทบต่อกับงานด้านอื่น ๆ ของสถานศึกษาโดยตรง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปวิเคราะห์ หาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 ซึ่งผู้วิจัยใช้ กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา ตามคู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล (Ministry of Education, 2013 : 58) เกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน เพื่อรองรับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ซึ่งประกอบด้วย 7 ด้าน รายละเอียดดังภาพ 1

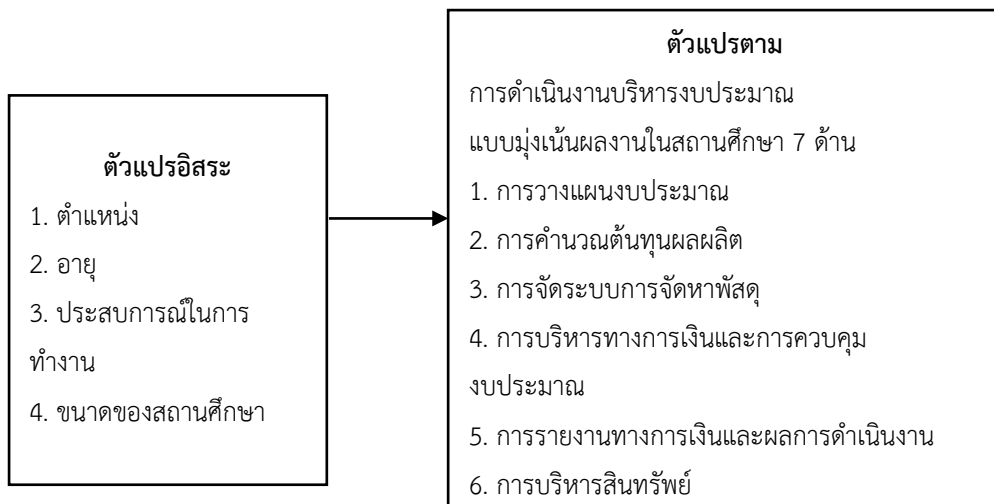

Figure 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 จำนวน 284 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 โดยทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดย

การใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.608) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้ความคลาดเคลื่อน .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 166 คน ผู้วิจัยได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างเป็น 50 : 50 ผู้บริหารสถานศึกษาร้อยละ 50 จำนวน 83 คน และและหัวหน้างานบริหารงบประมาณร้อยละ 50 จำนวน 83 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษา แล้วคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ แล้วใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

Table 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1

ขนาดของ สถานศึกษา	ประชากร (N)			กลุ่มตัวอย่าง (n)		
	ผู้บริหาร สถานศึกษา	หัวหน้างาน บริหาร งบประมาณ	รวม	ผู้บริหาร สถานศึกษา	หัวหน้างาน บริหาร งบประมาณ	รวม
เล็ก	91	91	182	53	53	106
กลาง	51	51	102	30	30	60
รวม	142	142	284	83	83	166

ระเบียบวิธีวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ตำแหน่ง อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับระดับการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ประกอบด้วย 7 ด้าน ตามกรอบแนวคิดการวิจัย โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 53 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ครอบคลุมความสมบูรณ์ของแบบสอบถามพิจารณาเนื้อหา ภาษาที่ใช้ โครงสร้างของแบบสอบถาม และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Object Congruence: IOC) ซึ่งแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Coefficient Method) (Cronbach, 1971, p.160) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.979

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. ระดับการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยมีเกณฑ์ในการกำหนดระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบค่าที (Independent-Samples t-test)

4. เปรียบเทียบการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดีของฟิชเชอร์

ผลการวิจัย

Table 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม

การดำเนินงานบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล	อันดับ
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ	4.36	0.46	มาก	4
2. ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต	4.35	0.51	มาก	5
3. ด้านการจัดระบบการจัดหาพัสดุ	4.33	0.50	มาก	6
4. ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุม งบประมาณ	4.51	0.49	มากที่สุด	1
5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	4.44	0.50	มาก	2
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์	4.40	0.49	มาก	3
7. ด้านการตรวจสอบภายใน	4.32	0.56	มาก	7

จากตาราง 2 พบว่า การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ รองลงมา ได้แก่ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการตรวจสอบภายใน

Table 3 การเปรียบเทียบการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง

การดำเนินงานบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 1	ตำแหน่ง				t	Sig
	ผู้บริหาร		หัวหน้างาน			
	สถานศึกษา		บริหารงบประมาณ			
	(n = 83)		(n = 83)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ	4.38	0.45	4.34	0.48	.504	.615
2. ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต	4.36	0.47	4.34	0.54	.153	.878
3. ด้านการจัดระบบการจัดหาพัสดุ	4.36	0.47	4.31	0.53	.639	.524
4. ด้านการบริหารทางการเงินและ การควบคุมงบประมาณ	4.51	0.50	4.51	0.47	.023	.982
5. ด้านการรายงานทางการเงินและ ผลการดำเนินงาน	4.46	0.50	4.43	0.50	.424	.672
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์	4.43	0.50	4.36	0.49	.885	.377
7. ด้านการตรวจสอบภายใน	4.36	0.57	4.28	0.54	.995	.321
รวม	4.40	0.44	4.36	0.45	.589	.557

จากตาราง 3 พบว่า การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารงบประมาณ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

Table 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามอายุ

การดำเนินงานบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงานในสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	ss	df	MS	F	Sig
1. ด้านการวางแผน งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	.871	2	.436	2.080	.128
	ภายในกลุ่ม	34.138	163	.209		

การดำเนินงานบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงานในสถานศึกษา		แหล่งความ แปรปรวน	ss	df	MS	F	Sig
		รวม	35.010	165			
2.	ด้านการคำนวณต้นทุน ผลผลิต	ระหว่างกลุ่ม	1.054	2	.527	2.093	.127
		ภายในกลุ่ม	41.056	163	.252		
		รวม	42.110	165			
3.	ด้านการจัดระบบ การจัดหาพัสดุ	ระหว่างกลุ่ม	.941	2	.470	1.912	.151
		ภายในกลุ่ม	40.084	163	.246		
		รวม	41.025	165			
4.	ด้านการบริหารทาง การเงินและการ ควบคุมงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	.043	2	.022	.089	.915
		ภายในกลุ่ม	39.363	163	.241		
		รวม	39.406	165			
5.	ด้านการรายงานทาง การเงินและผลการ ดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.175	2	.588	2.434	.091
		ภายในกลุ่ม	39.348	163	.241		
		รวม	40.523	165			
6.	ด้านการบริหาร สินทรัพย์	ระหว่างกลุ่ม	.656	2	.328	1.355	.261
		ภายในกลุ่ม	39.437	163	.242		
		รวม	40.093	165			
7.	ด้านการตรวจสอบ ภายใน	ระหว่างกลุ่ม	.796	2	.398	1.286	.279
		ภายในกลุ่ม	50.456	163	.310		
		รวม	51.253	165			
		ระหว่างกลุ่ม	.678	2	.339	1.733	.180
		ภายในกลุ่ม	31.905	163	.196		
		รวม	32.584	165			
	รวม						

*p≤.05

จากตาราง 4 พบว่า การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

Table 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การดำเนินงานบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงานในสถานศึกษา		แหล่งความ แปรปรวน	ss	df	MS	F	Sig.
1.	ด้านการวางแผน งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	1.713	2	.857	4.194*	.017
		ภายในกลุ่ม	33.296	163	.204		
		รวม	35.010	165			
2.	ด้านการคำนวณต้นทุน ผลผลิต	ระหว่างกลุ่ม	1.775	2	.887	3.586*	.030
		ภายในกลุ่ม	40.335	163	.247		
		รวม	42.110	165			
3.	ด้านการจัดระบบการ จัดหาพัสดุ	ระหว่างกลุ่ม	2.439	2	1.219	5.151*	.007
		ภายในกลุ่ม	38.586	163	.237		
		รวม	41.025	165			
4.	ด้านการบริหารทาง การเงินและการ ควบคุมงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	.585	2	.293	1.228	.296
		ภายในกลุ่ม	38.821	163	.238		
		รวม	39.406	165			
5.	ด้านการรายงานทาง การเงินและผลการ ดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	.998	2	.499	2.058	.131
		ภายในกลุ่ม	39.525	163	.242		
		รวม	40.523	165			
6.	ด้านการบริหาร สินทรัพย์	ระหว่างกลุ่ม	1.484	2	.742	3.133*	.046
		ภายในกลุ่ม	38.609	163	.237		
		รวม	40.093	165			
7.	ด้านการตรวจสอบ ภายใน	ระหว่างกลุ่ม	1.623	2	.811	2.665	.073
		ภายในกลุ่ม	49.630	163	.304		
		รวม	51.253	165			
รวม		ระหว่างกลุ่ม	1.459	2	.729	3.819*	.024
		ภายในกลุ่ม	31.125	163	.191		
		รวม	32.584	165			

* $p \leq .05$

จากตาราง 5 พบว่าการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ด้านการจัดระบบการจัดหาพัสดุ และด้านการบริหารสินทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และด้านการตรวจสอบภายใน ไม่แตกต่างกัน

Table 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของการดำเนินงานบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์		น้อยกว่า 6 ปี	6 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป
ในการทำงาน	$\bar{x}$	4.23	4.45	4.44
น้อยกว่า 6 ปี	4.23	-	0.22*	4.21*
6 – 10 ปี	4.45	-	-	0.01
มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	4.44	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน แตกต่างกันได้แก่ 1) ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 6 ปี กับ ประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี 2) ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 6 ปี กับ ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

Table 7 การเปรียบเทียบการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การดำเนินงานบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 1		ขนาดของสถานศึกษา				t	Sig
		สถานศึกษาขนาดเล็ก (n =106)		สถานศึกษาขนาดกลาง (n = 60)			
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1.	ด้านการวางแผนงบประมาณ	4.34	0.44	4.40	0.49	.865	.388
2.	ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต	4.33	0.47	4.38	0.57	.570	.569
3.	ด้านการจัดระบบการจัดหาพัสดุ	4.31	0.48	4.37	0.54	.732	.465
4.	ด้านการบริหารทางการเงินและ การควบคุมงบประมาณ	4.49	0.49	4.54	0.48	.584	.560
5.	ด้านการรายงานทางการเงินและ ผลการดำเนินงาน	4.42	0.50	4.47	0.49	.631	.529
6.	ด้านการบริหารสินทรัพย์	4.39	0.47	4.41	0.54	.185	.854
7.	ด้านการตรวจสอบภายใน	4.30	0.54	4.37	0.6.	.820	.413
รวม		4.37	0.42	4.42	0.48	.700	.485

จากตาราง 7 พบว่า การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ได้แก่สถานศึกษาขนาดเล็ก (มีนักเรียนตั้งแต่ 1 ถึง 119 คน) และสถานศึกษาขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 120 ถึง 719 คน) โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณให้ความสำคัญกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีแนวทางปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบของทางราชการและครอบคลุมมาตรฐานทางการเงินทั้ง 7 ด้าน โดยเฉพาะด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ มีการวางแผนควบคุม และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงผลผลิตและผลลัพธ์ ที่เชื่อมโยงระหว่างทรัพยากรที่ใช้ไปกับผลงานที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sonklin (2022 : 291) พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเพื่อพัฒนาระบบงบประมาณของสถานศึกษาในเครือข่ายแบบบูรณาการศึกษานิเทศก์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Somkane (2022 : 231) พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษานำรูปแบบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานประยุกต์ใช้กับสถานศึกษา ทำให้มีสภาพการบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chanchuen (2020 : 89) พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามมาตรฐานทางการเงิน 7 ด้าน โดยให้ความสำคัญที่ผลผลิตและผลลัพธ์

2. การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและหัวหน้างานบริหารงบประมาณของสถานศึกษามีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันในทุกขั้นตอน จึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน สามารถปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Meesomporn (2017 : 70) พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการจัดทำงบประมาณต้องทำตามลำดับขั้นตอนโดยอาศัยความร่วมมือกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Somkane (2022 : 231-232) พบว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณต่อสภาพปัจจุบันการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดย

ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนในการปฏิบัติงานบริหารงบประมาณ

3. การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 จำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและหัวหน้างานบริหารงบประมาณของสถานศึกษาทุกช่วงอายุ ดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามมาตรฐานทางการเงินทั้ง 7 ด้าน ซึ่งเป็นขั้นตอน กระบวนการ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน รวมทั้งรองรับการบริหารงบประมาณภายใต้ระเบียบของทางราชการ ทำให้บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีการดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Likhitrungroj (2020 : 35) เรื่อง ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมาตรฐานทางการเงินทั้ง 7 ด้าน เป็นแนวทางรองรับการบริหารจัดการภายใต้ระเบียบของทางราชการ

4. การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ด้านการจัดระบบการจัดหาพัสดุ และด้านการบริหารสินทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณที่มีประสบการณ์มากกว่า มีความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณที่ลึกซึ้งกว่า ทำให้สามารถจัดการงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า รวมไปถึงมีการตัดสินใจ และมีความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดีกว่า เนื่องจากเคยเผชิญกับสถานการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Somkane (2022 : 232) พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณต่อสภาพปัจจุบันการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป มีประสบการณ์และความรู้ในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารงบประมาณที่มีประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 10 ปี ทำให้มีการบริหารงบประมาณที่ผิดพลาดน้อยกว่า

5. การดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาทุกขนาดมีการปฏิบัติ

ตามแนวทางและขั้นตอนการบริหารงบประมาณที่เป็นมาตรฐาน ทำให้การดำเนินงานมีความสอดคล้องกัน นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด มีการกำหนดนโยบายและแผนงานที่ช่วยให้การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาทุกแห่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ketrak (2023 : 159) พบว่า ขนาดสถานศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suriharn (2020 :166) พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานงบประมาณหรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานงบประมาณและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้หัวหน้างานบริหารงบประมาณและผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ และเผยแพร่ความรู้แก่บุคลากรทุกฝ่ายได้รับทราบตามแนวปฏิบัติ รวมทั้งส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารงานเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

2. จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการด้านการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้บริหารควรระบุโครงสร้างและขั้นตอนการตรวจสอบภายในอย่างชัดเจน โดยสร้างความเข้าใจร่วมกันกับบุคลากรในสถานศึกษา และดำเนินการตรวจสอบภายในเป็นระยะ รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

References

- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Constitution of the Kingdom of Thailand. (April 6, 2017). *Royal Thai Government Gazette*, Vol. 134, Part 40 A, p.1
- Chalermmeeprasert, C. (2001). *Financial management standards: 7 hurdles and the new budgeting system* (4th ed.). Bangkok: Teera Film and Scitex.
- Cronbach, L.J. (1971). *Essentials of Psychological Testing*. (5th ed). New York : Harper Collins.
- Likitrungroj, J. (2020). *Teachers' opinions on performance-based budgeting management in educational institutions under the Bangkok Primary Educational Service Area Office*. *Western University Research Journal, Humanities and Social Sciences*, 6(2), 24–38.
- Chanchuen, J. (2020). *Performance-based budgeting management of the school network group for the development of education quality 3 under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1*. Independent study, Master's thesis: Silpakorn University.
- Leethong, W. (2020). *Administrative factors affecting the effectiveness of schools under the Office of the Basic Education Commission in Sakon Nakhon Province*, Master's thesis: Sakon Nakhon Rajabhat University.
- Lopburi Primary Educational Service Area Office 1. (2022). *Official letter No. 14129/2074: Summary report on findings from the inspection of affiliated educational institutions according to the internal audit operational plan for the fiscal year 2022*. July 8, 2022.
- Ministry of Education Regulation on the Criteria and Methods for Decentralization of Educational Administration and Management, B.E. 2550 (2007). (May 16, 2007). *Royal Thai Government Gazette*, Vol. 124, Part 24 A, pp. 29–33.
- Office of the Basic Education Commission. (2008). *Guidelines for the decentralization of educational administration and management to the board, the educational service area offices, and educational institutions according to the Ministerial Regulations on the Criteria and Methods for Decentralization of Educational Administration and Management, B.E. 2550* (2nd ed). Bangkok: Cooperative League of Thailand.

- Office of the Basic Education Commission. (2013). *School management manual under the legal entity reform development project*. Bangkok: Cooperative League of Thailand.
- Office of the National Education Commission. (2010). *National Education Act B.E. 2542 and its amendments (No. 3) B.E. 2553*. Bangkok: Office of the Prime Minister.
- Tithito, P. (2015). *Performance-based budgeting management affecting the academic operational efficiency of educational institutions in Phetchaburi Province, Office of the Vocational Education Commission*. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences, and Arts)*, 8(1), 274-290.
- Surihan, R. (2020). *The condition and effectiveness of budgeting management in schools under the Secondary Educational Service Area Office 22* (Master's thesis). Sakon Nakhon: Sakon Nakhon Rajabhat University.
- Keturat, S. (2023). *Performance-based budgeting management of educational institutions in Chachoengsao Province under the Office of the Basic Education Commission*. *Journal of Education, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University*, 6(3), 159-173.
- Sukhothai Thammathirat Open University. (2015). *Theory and Practice in Educational Administration* (6th ed.). Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University
- Meesomporn, S. (2017). *A study of the problems in performance-based budgeting management at secondary schools in Sa Kaeo Province under the Secondary Educational Service Area Office 7*. Master's thesis: Burapha University.
- Somkhanay, T. (2022). *Current situation, problems, and guidelines for performance-based budgeting management in educational institutions under the Yasothon Primary Educational Service Area Office 2*. *MCU Ubon Review*, 7(2), 221-222.
- Sonklin, W. (2023). *Performance-based budgeting management for the development of the budgeting system in educational institutions within the Sikhoraphum 2 integrated education management network under the Surin Primary Educational Service Area Office 1*. *Mahachulalongkornrajavidyalaya Journal*, 14(2), 284-297.

